

Obrazac Metodičkih preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda predmetnih kurikuluma i međupredmetnih tema za osnovnu i srednju školu	
OSNOVNI PODATCI	
Ime i prezime	Nikolina Golub
Zvanje	mag. educ. his
Naziv škole u kojoj ste trenutano zaposleni	OŠ „Klinča Sela“
Adresa elektroničke pošte	nikolinapucar@gmail.com
Naslov Metodičkih preporuka	Obitelj u antičkom Rimu
Predmet (ili međupredmetna tema)	povijest
Za međupredmetnu temu navesti u okviru kojeg nastavnoga predmeta, sata razrednika ili izvannastavne aktivnosti se izvodi.	
Razred	5.
OBVEZNI ELEMENTI	
Odgojno-obrazovni ishod (oznaka i tekst iz kurikuluma predmeta ili međupredmetnih tema objavljenih u NN)	POV OŠ A.5.1. Učenik objašnjava dinamiku i promjene u pojedinim društvima u prapovijesti i starome vijeku.
Tijek nastavnog sata	<p>UVODNI DIO: Učenici otkrivaju jezike u kojima pojam 'obitelj' dolazi iz latinske riječi 'familia' koristeći se Google prevoditeljem te kroz razgovor nabrajaju članove i uloge u suvremenoj obitelji koristeći se osobnim iskustvom i saznanjima.</p> <p>SREDIŠNJI DIO: Učenici na temelju sadržaja izrađenog u digitalnom alatu Adobe Spark uzimajući u obzir kontekst obiteljskog života u starom Rimu zamišljaju i pišu na radni listić kako bi pojedini članovi obitelji reagirali u zadanim situacijama.</p> <p>ZAVRŠNI DIO: Učenici rješavaju zadatak povezivanja parova izrađen u digitalnom alatu Learningapps kako bi ponovili i provjerili u kojoj mjeri su ispunili očekivane ishode sata te pomoću ljestvice procjene samovrednuju svoje učenje.</p>

Opis svih aktivnosti (što rade učenici, a što učitelj/nastavnik)

UVODNI DIO: Učitelj zadaje zadatak učenicima da koristeći se Google prevoditeljem otkriju kako se na zadanom jeziku kaže 'obitelj' te upišu prijevod u tablicu koju će učitelj projicirati na pametnoj ploči/ploči. Svaki učenik je zadužen za jedan jezik; učenici s poteškoćama mogu raditi u paru. Učitelj izabire jezike prema broju učenika u razredu.

albanski	<i>familje</i>
baskijski	<i>familia</i>
danski	<i>familie</i>
engleski	<i>family</i>
esperanto	<i>falilio</i>
francuski	<i>famille</i>
frizijski	<i>famylje</i>
galski	<i>falmilia</i>
katalonski	<i>familia</i>
latinski	<i>familia</i>
luksenburški	<i>famill</i>
malteški	<i>familja</i>
nizozemski	<i>familie</i>
norveški	<i>familie</i>
njemački	<i>Familie</i>
portugalski	<i>familia</i>
rumunjski	<i>familie</i>
svahili	<i>famillia</i>
španjolski	<i>familia</i>
švedski	<i>familj</i>
talijski	<i>famiglia</i>

Nakon što svi učenici ispune zadatak, učitelj potiče raspravu pitanjima:

Što mislite, zašto se u tolikim svjetskim jezicima riječ obitelj govori vrlo slično? Tko je od koga 'ukrao' riječ 'familia', tko ju je prvi upotrebljavao? Na koji se način jezik širi na druge narode? (*cilj je ukazati učenicima na činjenicu da mnogi svjetski jezici imaju korjen u latinskom; utjecaj romanizacije*)

Tko su članovi vaše obitelji? Jesu li svi u obitelji ravnopravni? Koje su dužnosti pojedinog člana obitelji?

SREDIŠNJI DIO: Učenici gledaju, slušaju i/ili čitaju sadržaj o ulogama i odnosima u rimskoj obitelji izrađen u digitalnom alatu Adobe Spark:

<https://spark.adobe.com/video/hlwzSYecyZxVv>

Učitelj provjerava razumijevanje i otklanja nejasnoće vođenim razgovorom:

Tko su bili članovi rimske familie? Jesu li svi u familii ravnopravni?

Koja je uloga oca obitelji? Koja je uloga majke? U čemu se razlikuje položaj djevojčica i dječaka? Kakav je položaj robava?

Koje su sličnosti, a koje razlike između bogatih i siromašnih familia?

Nakon toga učitelj dijeli učenike u skupine. Svaka skupina dobiva radni list (na tabletu/računalu ili isprintan; dostupan u prilogu ispod tablice) te na temelju naučenog u odgledanom videu trebaju raspraviti te upisati u oblačice kako pojedini član familie reagira u zadanoj problemskoj situaciji. Također u skupini trebaju raspodjeliti uloge, tko će prezentirati reakciju kojeg člana tako da svi budu uključeni.

Učitelj nadgleda rad učenika, potiče sve članove grupe na sudjelovanje, upozorava na vrijeme.

Nakon što učenici završe s radom slijedi prezentacija pred cijelim razredom koju koordinira učitelj.

ZAVRŠNI DIO: Učenici rješavaju zadatak povezivanja parova izrađen u digitalnom alatu

Learningapps kako bi ponovili i provjerili u kojoj mjeri su ispunili očekivane ishode sata.

<https://learningapps.org/watch?v=pue8uruvk19>

Nakon spajanja parova učenici dobivaju ljestvicu procjene za učenje:

Znam što znači latinska riječ familia.	prihvatljivo
Znam nabrojiti tko je sve činio rimsku obitelj.	dobro
Znam jednu rečenicu o svakom članu rimske obitelji.	jako dobro
Znam objasniti razlike u životu bogate i siromašne rimske obitelji.	izvrsno
Znam obrazložiti koje su dobre, a koje loše karakteristike rimske obitelji.	nadprosječno

Sadržaji koji se koriste u aktivnostima

Tablica sa primjerima jezika u kojima se riječ 'obitelj' izvodi iz latinske riječi 'familia'.

Video izrađen u digitalnom alatu Adobe spark o članovima rimske obitelji, njihovim ulogama, pravima i dužnostima.

Radni listići sa problemskim situacijama u koji učenici upisuju reakcije pojedinih članova rimske familie vodeći računa o povijesnom kontekstu.

Kviz sa spajanjem parova – slike i tvrdnje o članovima rimske obitelji.

<p>Primjeri vrednovanja za učenje, vrednovanja kao učenje ili naučenog uz upute</p>	<p>Vrednovanje za učenje: Učenici tijekom rasprave u skupinama procjenjuju svoje razumjevanje sadržaja videa, uspoređuju svoje pretpostavke s ostalim učenicima te daju i prihvaćaju prijedloge odgovora.</p> <p>Učitelj tijekom cijeloga sata nadgleda rad učenika te im daje pravovremenu i konstruktivnu povratnu informaciju kako bi rezultat učenja (traženje prijevoda, radni listić, spajanje parova) bili što uspješniji.</p> <p>Vrednovanje kao učenje: Učenici u skupinama moraju dogovoriti zajedničko 'rješenje' prilikom čega je nužno međuvršnjačko vrednovanje prijedloga.</p> <p>Tablica za samoprocjenu naučenog.</p> <p>Vrednovanje naučenog: Vrednovanje radnog listića.</p> <p>Vrednovanje spajanja parova.</p> <p>Formativno vrednovanje individualnog rada i rada u skupinama.</p>
<p>Razrađeni problemski zadaci, zadaci za poticanje kritičkog razmišljanja, kreativnosti i/ili istraživački zadaci; ovisno o predmetu i nastavnoj temi</p>	<p>Traženje riječi u Google translatoru.</p> <p>Rješavanje radnih listića s problemskim situacijama uzimajući u obzir kontekst odnosa u rimskoj obitelji.</p> <p>Spajanje parova pojedinih članova rimske obitelji s njihovimk obilježjima; prepoznavanje uljeza.</p>
<p>DODATNI ELEMENTI¹</p>	
<p>Poveznice na više odgojno-obrazovnih ishoda različitih predmeta ili očekivanja međupredmetnih tema</p>	<p>goo A.2.2. Aktivno zastupa ljudska prava (<i>znanja: navodi primjere kršenja ljudskih prava; vještine: raspravlja o ponašanjima i okolnostima u svakodnevnim situacijama koje otežavaju primjenu ljudskih prava i argumentirano iznosi mišljenje i stavove tamo gdje se ljudska prava krše</i>)</p> <p>uku D.2.2. Suradnja s drugima. Učenik ostvaruje</p>

¹ Sastavni elementi prijave koji omogućuju dodanu vrijednost provedbi javnog poziva. Nisu obavezni, ali nose dodatne bodove u skladu s kriterijima procjene Metodčkih preporuka.

	<p>dobru komunikaciju s drugima, uspješno surađuje u raznim situacijama i spreman je zatražiti i ponuditi pomoć.</p> <p>ikt A.2.2. Učenik se samostalno koristi njemu poznatim uređajima i programima.</p> <p>ikt A.2.3. Učenik se odgovorno i sigurno koristi programima i uređajima.</p> <p>OŠ (1) EJ A.5.6. Zapisuje jednostavne učestale izgovorene riječi.</p> <p>OŠ (1) NJ C.5.1. Učenik primjenjuje veći broj strategija učenja i uporabe jezika.</p>
Aktivnost u kojima je vidljiva interdisciplinarnost	Učenici korištenjem Google prevoditelja dolaze do spoznaje da mnogi svjetski jezici vuku svoje podrijetlo iz latinskog. Utjecaj rimske kulture na svakodnevnicu današnjice.
Aktivnosti koji obuhvaćaju prilagodbe za učenike s teškoćama	<p>Učenici s teškoćama u učenju ili motoričkim teškoćama mogu tražiti riječi u paru s drugim učenicima.</p> <p>Učenici s teškoćama u učenju dobivaju jednostavniji zadatak spajanja parova (manje parova, bez uljeza)</p> <p>https://learningapps.org/watch?v=pwcwi7u5a19</p>
Aktivnosti za motiviranje i rad s darovitim učenicima	<p>Daroviti učenici mogu pronaći još neke riječi koje vuku korjen iz latinskog jezika.</p> <p>Učitelj može darovitim učenicima dati radni listić bez problemske situacije (u prilogu ispod tablice) te im zadati da ju sami smisle.</p>
Upute za kriterijsko vrednovanje kompleksnih i problemskih zadataka i/ili radova esejskoga tipa	Kriteriji za vrednovanje radnog listića:

	SUMATIVNO PRAĆENJE	FORMATIVNO PRAĆENJE
	5 odličan	Svi članovi skupine aktivno sudjeluju. Učenici razumiju povijesni kontekst na temelju kojeg smišljaju kreativne, duhovite i raznolike reakcije. Prezentacija uvježbana, zanimljiva, bez zastajkivanja.
	4 vrlo dobar	Nakon poticaja svi članovi skupine aktivno sudjeluju. Učenici razumiju povijesni kontekst te smišljaju reakcije članova obitelji koje međusobno nalikuju. Prezentacija pripremljena, ali nije uvježbana.
	3 dobar	Jedan učenik preuzima inicijativu. Učenici djelomično razumiju povijesni kontekst te smišljaju reakcije svih članova obitelji. Učenici raspravljaju oko načina prezentiranja u trenutku kada njihova skupina dođe na red.
	2 dovoljan	Članovi skupine sudjeluje uz stalne poticaje učitelja. Učenici vrlo slabo razumiju povijesni kontekst te smišljaju reakcije samo nekih članova obitelji. Učenici ne žele prezentirati svoj rad.
	1	Članovi skupine ne sudjeluju niti nakon opetovanog

	nedovoljan	poticanja učitelja. Učenici ne razumiju povijesni konteksti i ne rješavaju radni listić. Učenici nemaju što prezentirati budući da nisu napravili zadatak.
Projektne zadaci (s jasnim scenarijima, opisima aktivnosti, rezultatima projekta, vremenskim okvirima)		
Poveznice na multimedijske i interaktivne sadržaje	<p>https://translate.google.hr/?hl=hr</p> <p>https://spark.adobe.com/video/hlwzSYecyZxVv</p> <p>https://learningapps.org/watch?v=pue8uruvk19</p> <p>https://learningapps.org/watch?v=pwcwi7u5a19</p> 	
Prijedlozi vanjskih izvora i literature		

PRILOG 1. Radni listovi

1. Iz bogatog rimskog domusa nestala je vrijedna ogrlica koja je već naraštajima obiteljsko blago.

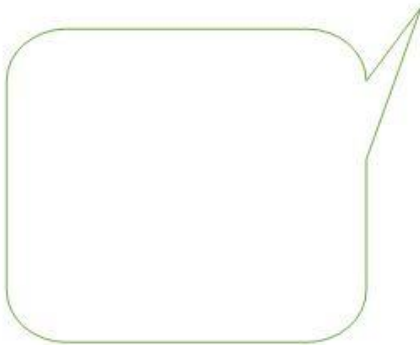
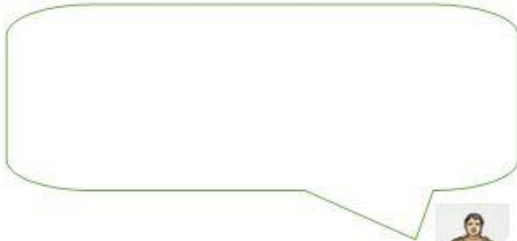

2. Rob koji je s novcem poslan na tržnicu u susjedno selo nabaviti zalihe žita za naredna tri mjeseca ne vraća se u domus već drugi dan...

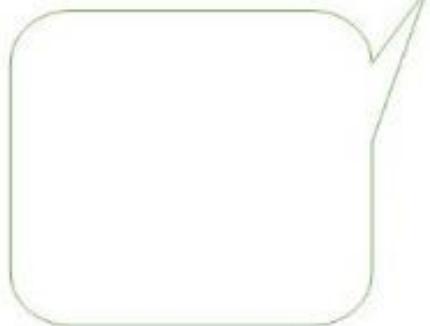

3. U skladištu plebejske porodice je izbio požar u kojem su izgorjele zalihe hrane za predstojeću zimu. Tjedan dana nakon toga žena najstarijeg sina u porodici rađa blizance.

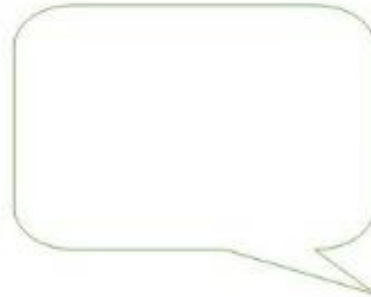
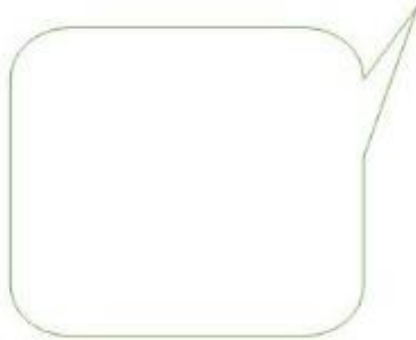

4. Otkriveno je da je protekle dvije godine rob zadužen za obrazovanje dječaka potajno podučavao jedanaestogodišnju Gloriju čitanju, pisanju i računanju.

5. Klaudije, zadnji neoženjeni sin u porodici, odbija se oženiti djevojkom koju je odabrao pater familias jer je zaljubljen u robinju.

ZADATAK: Smisli i napiši problem koji se mogao dogoditi u rimskoj obitelji te reakcije pojedinih članova.

